

**Kunstmestvrije
Achterhoek**

Nieuwsbrief

Nieuwsbrief 3, februari 2019

Uitbreiding Kunstmestvrije Achterhoek

De Kunstmestvrije Achterhoek is inmiddels een klein jaar onderweg. De eerste resultaten zijn bekend en smaken naar meer. Tijd om het project op te schalen naar maximaal 75 deelnemers in 2019. De eerste belangstellenden hebben zich al aangemeld.

De Kunstmestvrije Achterhoek is begin 2018 van start gegaan. Het project loopt tot en met 2021 en kan rekenen op brede steun van overheden, de agrarische sector, het bedrijfsleven en de samenleving. De provincie Gelderland is een belangrijke aanjager van het project. Ook de landelijke overheid werkt mee: voor het project is een vierjarige ontheffing verleend in het zesde Nitraat Actieprogramma. Daarmee is de weg vrijgemaakt voor het ontwikkelen van een goede vervanger van chemische kunstmest, de Groene Weide Meststof. Het gebruik van kunstmest kan daardoor worden gereduceerd.

Handen spontaan de lucht in

De pilot wordt nu uitgebreid. In 2019 kunnen maximaal 75 boeren aan de Kunstmestvrije Achterhoek deelnemen. En dat gaat zeker lukken. Tijdens een goedbezochte voorlichtingsbijeenkomst in Haarlo bleek dat er voldoende animo is om kringlooplandbouw in de Achterhoek nóg beter op de kaart te zetten. In een reactie op de vraag wie er belangstelling voor het project heeft, gingen heel wat handen spontaan de lucht in!

Levendige discussie

De bijeenkomst in Haarlo was bedoeld om boeren uit de Achterhoek over het project te informeren. Tijdens presentaties van onder andere Arjan Prinsen van Groot Zevert Vergisting B.V. en Jos Westerhof en Johan Temmink van ForFarmers, werden de aanwezigen bijgepraat over de resultaten uit het eerste pilotjaar en over de manier waarop het project nu wordt opgeschaald. Vervolgens kwam een levendige discussie op gang, waarbij heel wat vragen werden gesteld - én beantwoord.

1.700 hectare

Bij Groot Zevert wordt ondertussen hard gewerkt om de productie van de Groene Weide Meststof verder op te voeren. Naar verwachting wordt de kunstmestvervanger vanaf dit voorjaar uitgereden over een perceeloppervlak van circa 1.700 hectare. Daar is 10.000 kuub Groene Weide Meststof voor nodig.

Deelnemers van het eerste uur doen ook dit jaar weer mee!

De 10 deelnemers van het eerste uur kijken tevreden terug op het eerste pilotjaar van de Kunstmestvrije Achterhoek. Tijdens een bijeenkomst waarin het jaar 2018 werd geëvalueerd spraken ze hun waardering voor het project uit én gaven ze aan dat ze in 2019 een groter perceeloppervlak voor het project beschikbaar willen stellen.

De 10 deelnemende boeren hebben als proef de helft van hun perceel met kunstmest bewerkt en de andere helft met Groene Weide Meststof (GWM). Met een positief resultaat: een uitgebreid monitoringprogramma van Wageningen Environmental Research, onderdeel van Wageningen University and Research wijst uit dat de GWM vrijwel gelijkwaardig is aan kunstmest.

Tijdens monitoring werd de landbouwkundige werkzaamheid van de GWM onderzocht, door meting van de grashoogte. Daarnaast werd op drie verschillende tijdstippen (na de eerste, tweede en laatste snede) in drie bodemlagen de hoeveelheid minerale stikstof gemeten.

Natuurlijk was 2018 door de enorme droogte een uitzonderlijk jaar, wat zeker zijn weerslag heeft gehad op de uitkomsten van het onderzoek. Desondanks is iedereen positief over de resultaten en wordt het vervolgjaar van de pilot met enthousiasme tegemoet gezien.

Alternatief

De evaluatie van het verkennend onderzoek met alle betrokken partijen heeft een aantal leermomenten opgeleverd. Er is ervaring opgedaan om de GWM preciezer toe te dienen, gericht de opbrengst te ramen en de bemesting gericht af te stemmen op de kwaliteit van de graszode om zo ophoping van minerale stikstof in de bodem beter te beheersen.

'ForFarmers levert graag een bijdrage aan verduurzaming'

Het project Kunstmestvrije Achterhoek kent diverse partners, die allemaal hetzelfde doel voor ogen hebben: een belangrijke stap zetten op weg naar circulaire landbouw. Als adviseur over bemesting met de Groene Weide Meststof is een belangrijke rol in het project weggelegd voor ForFarmers.

"Vandaag de dag wordt heel veel van agrariërs gevraagd," stelt Johan Temmink, specialist mest en mineralen bij ForFarmers. "Zeker als het gaat om de verduurzaming van de sector. Daar wil ForFarmers graag een bijdrage aan leveren. Iedereen is gebaat bij een duurzame veehouderij. Maar dat moet natuurlijk wel economisch haalbaar zijn."

Samenwerking

Johan wijst op de uitgangspunten van ForFarmers. "Wij staan voor ambitie, duurzaamheid en partnerschap. Al die aspecten komen ook terug in de Kunstmestvrije Achterhoek. Waarbij ik vooral de samenwerking in het project wil benadrukken. Juist dankzij de betrokkenheid van alle deelnemende partijen kom je tot de beste innovaties. In dit geval zijn we een product aan het ontwikkelen dat naar verwachting bijdraagt aan een circulaire economie, waar uiteindelijk iedereen baat bij heeft."

Marktleider in Europa

ForFarmers, gevestigd in Lochem, is een internationaal opererende voeronderneming die complete voeroplossingen biedt voor de veehouderij. Met een afzet van circa 10 miljoen ton diervoeders op jaarbasis is ForFarmers marktleider in Europa. De onderneming is actief in Nederland, België, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Polen. In 2017 had ForFarmers 2.325 medewerkers en bedroeg de omzet ruim € 2,2 miljard.

Colofon

Deze digitale nieuwsbrief is een uitgave van Kunstmestvrije Achterhoek. De frequentie staat niet vast omdat we u zoveel mogelijk op de hoogte willen houden van actuele zaken.

Eindredactie

Projecten LTO Noord - kunstmestvrijeachterhoek@gmail.com

Financiers

Dit project wordt mogelijk gemaakt door:

Europäische Union
Europese Unie

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

≡ provincie
Gelderland

R E G I O
ACHTERHOEK

Voor meer informatie, kijk op onze website: www.kunstmestvrijeachterhoek.nl